

**Özörlü adına kayıtlı aracın özörlünün vefatından sonra ayıplı mal kapsamında iade olması halinde ÖTV istisnası hk.**

|                   |                                     |
|-------------------|-------------------------------------|
| <b>Belge türü</b> | Özelge                              |
| <b>Kanun</b>      | ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU         |
| <b>Özelge no</b>  | B.07.1.GİB.4.26.15.01-ÖTV-52-2/2-18 |
| <b>Tarih</b>      | 20.04.2011                          |

**T.C.**

**GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**

**ESKİŞEHİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI**

**(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)**

Sayı : B.07.1.GİB.4.26.15.01-ÖTV-52-2/2-18

20/04/2011

Konu : Özörlünün Vefatında ÖTV İstisnası

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, 2006 yılında eşinizin ÖTV istisnasından yararlanmak suretiyle araç aldığı, 2007 yılında aracın arızasından dolayı satıcı firma aleyhine dava açtığı, 2008 yılında eşinizi kaybettiğiniz, 2009 yılında söz konusu aracın yenilenmesi yönünde karar çıktığını belirtilerek, firma tarafından varisler olarak kızınız ve tarafınıza verilecek yeni araç için özel tüketim vergisi (ÖTV) ve katma değer vergisi (KDV) ödenip ödenmeyeceğı hususunda görüş talep edilmektedir.

**ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ YÖNÜNDEN:**

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi ile Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanların ilk iktisabı, bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV'ye tabi tutulmuştur.

Aynı Kanunun 7 nci maddesinin 2 nci bendiyle Kanuna ekli (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tabi mallardan; 87.03 (motor silindir hacmi 1600 cm3'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2800 cm3'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, sakatlık derecesi %90 veya daha fazla olan malül ve engellilerle bizzat kullanma amacıyla sakatlığına uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malül ve engelliler tarafından beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı ÖTV'den istisna edilmiştir.

Öte yandan Kanunun 15/1 inci maddesinde, (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi malların 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri gereğince kayıt ve tescilinden sonra iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemten vazgeçilmesi veya diğer nedenlerle matrahta değişiklik vuku bulduğu ya da yersiz veya fazla vergi hesaplandığı hallerde, vergiye tabi işlem yapmış olan mükelleflerin bunlarla ilgili borçlandığı veya ödediği vergi için değişikliğin mahiyetine uygun şekilde düzeltme yapabileceği, bu vergiden mahsup edebileceği veya iade talebinde bulunabileceği hükme bağlanmıştır.

Özelge talep formunuzda, özürlü olan eşiniz adına 2006 yılında istisnadan yararlanmak suretiyle satın alınarak ... .. kayıt ve tescil edilen ... aracın, ayıplı mal kapsamında olması nedeniyle mahkeme kararıyla yenisi ile değiştirilmesi, murisin aracının satıcıya iade edilmesi ve bunun karşılığında yeni bir aracın iktisap edilmesi sonucunu doğurmaktadır. Bu aracın ilk iktisabında ÖTV istisnası uygulandığından, aracın iade edildiği mükellefin ÖTV yönünden düzeltme işlemi yapmayacağı tabiidir.

Ancak, murisin sağlığında ÖTV istisnasından faydalanmak suretiyle iktisap edilen araç için mahkeme kararı ile aracın yenilenmesi şartlarının oluştuğuna dair karar verilmiş olsa da yenilenme veya değiştirme işlemi mirasçılar tarafından yeni bir aracın ilk iktisabı olacağından, söz konusu aracın mirasçılar tarafından ilk iktisabında ÖTV Kanununun 7/2 nci maddesi uyarınca ÖTV istisnası uygulanması mümkün değildir.

#### KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Matrah ve İndirim Miktarlarının Değişmesi başlıklı 35 inci maddesinde; "Malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemten vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik vukubulduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükellef bunlar için borçlandığı vergiyi; bu işlemlere muhatap olan mükellef ise indirim hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vuku bulduğu dönem içinde düzeltir. Şu kadar ki, iade olunan malların fiilen işletmeye girmiş olması ve bu girişin defter kayıtları ile beyannamede gösterilmesi şarttır." hükmü bulunmakta olup, 54 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin B-Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun İle İlgili Katma Değer Vergisi Uygulaması başlıklı bölümünde de;

"4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanuna göre, tüketicilerin satın aldıkları mal ve hizmetlerin çeşitli nedenlerle geri verilerek bedelinin alınması veya başka bir mal veya hizmet ile değiştirilmesinin katma değer vergisi karşısındaki durumu ile taksitli ve kapıdan satışlardaki katma değer

vergisi uygulaması aşağıda açıklanmıştır.

1) Satılan Malın İade Edilip Değiştirilmesi, Ödenen Bedelin İade Edilmesi, Değer Kaybının Bedelden İndirilmesi:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 8/2. maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun kapsamında ödenen katma değer vergilerinin iadesi konusunda aşağıdaki şekilde işlem yapılması uygun görölmüştür.

Tüketiciler tarafından malların iade edilip bedellerinin geri verilmesinin istendiği durumlarda, satıcı tarafından ödenen bedellerin katma değer vergisi dahil tutarları tüketiciye iade edilecektir. Satıcılar işlemlerinin düzeltilmesi için iade edilen mal nedeniyle gider makbuzu düzenleyecekler ve tüketiciden iade edilen mala ait fatura ve benzeri belgeyi bu makbuz ekinde geri alacaklardır. Gider makbuzunda iade edilen malın katma değer vergisi satış bedelinden ayrı gösterilecek ve bu miktar indirim konusu yapılmak suretiyle işlem düzeltililecektir.

İade edilen malın yerine aynı veya başka bir malın verildiği durumlarda ise, satıcı tarafından yukarıda sözü edilen işlemlerin yanı sıra bu defa verilen yeni mal için fatura ve benzeri belge düzenleneceği tabiidir. Dolayısıyla iade edilen malların yerine verilen yeni malların değerleri dikkate alınarak belge düzenleneceğinden, iade edilen mallar ile yeni verilen mallar arasında değer farkının olup olmaması düzeltme işlemini etkilemeyecektir."açıklamaları yapılmış bulunmaktadır.

Buna göre, satışı gerçekleştirilen aracın iade edilmesi halinde yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, gider makbuzu düzenlenecek ve gider makbuzuna iade edilen aracın tesliminde düzenlenen fatura ve benzeri belgeler eklenecek, iade edilen araca ait katma değer vergisi satış bedelinden ayrıca gösterilerek indirim konusu yapılmak suretiyle işlem düzeltililecektir. Ayrıca, iade edilen aracın yerine verilen yeni aracın değerı dikkate alınarak fatura düzenleneceği ve bu değer üzerinden KDV hesaplanacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı

(\*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(\*\*) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(\*\*) Talebiniz zerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026